

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan asettaminen / eduskuntavaalit 2023

Kunnanhallitus 30.01.2023 § 31
869/00.00.00/2022

Valmistelija

hallintoasiantuntija Ella Kauppinen, puh. 044 740 1104

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023. Ennakkoäänestys toimitetaan kotimaassa 22. - 28.3.2023.

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvässä ajoin ennen vaaleja asetettava:

- 1) kutakin äänestysaluetta varten **vaalilautakunta**, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme; sekä
- 2) laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi **vaalitoimikunta**, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Vaalilautakuntien työskentely ajoittuu vaalipäivään eli sunnuntaihin 2.4.2023. Laitos- ja kotiäänestykset tapahtuvat puolestaan kotimaan ennakkoäänestysaikana eli 22. - 28.3.2023.

Vaalilautakunta / kelpoisuudesta ja esteellisyydestä

- Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu.
- Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa "mahdollisuuksien mukaan" voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.
- Esteellisyys: Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva eduskuntavaalien ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Vaalitoimikunta / kelpoisuudesta ja esteellisyydestä

- Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu.

- Jäsenenä tai varajäsenenä eivät voi olla vaalien ehdokas, hänen puolionsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa "mahdollisuuksien mukaan" voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.
- Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta / kokoonpanossa muuta huomioitavaa

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien kokoonpanossa sovelletaan myös tasa-arvolain määräyksiä: sekä naisia että miehiä kumpiakin on oltava vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tasa-arvolain vaatimukset on täytettävä erikseen jäsenten ja varajäsenten osalta. Kun vaalitoimikunnassa kuitenkin on vain kolme jäsentä, ei kiintiö voi toteutua, vaan yksi toisen sukupuolen edustaja on riittävä.

Siilinjärvellä vaalilautakuntia tulee asetettavaksi yhdeksän, joissa jokaisessa on viisi jäsentä ja vähintään kolme varajäsentä. Sähköinen äänioikeusrekisteri on vaalipäivänä käytössä äänestysalueen 007 (Kirkonkylä / Keskusta) äänestyspaikalla (Kunnantalo) sekä äänestysalueen 005 (Vuorela) äänestyspaikalla (Vuorelan nuorisotila).

Laitosäänestyksiä varten kunnanhallitusta pyydetään asettamaan vaalitoimikunta tai kaksi vaalitoimikuntaa. Vaalitoimikunnassa on kolme jäsentä ja vähintään kolme varajäsentä.

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien nimet ja yhteystiedot on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle.

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi: ---

Päätösehdotus Kunnanhallitus asettaa vuoden 2023 eduskuntavaaleja varten Siilinjärven äänestysalueille (001 - 009) vaalilautakunnat sekä vaalitoimikunnan.

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi, että kaikille puolueille on annettu mahdollisuus nimetä jäseniä ja varajäseniä vaalilautakuntiin ja vaalitoimikuntaan.

Kunnanhallitus päättää, että vaalilautakunnasta toiseen on mahdollista siirtää jäseniä, jos vaalipäivänä näyttää siltä, että joku vaalilautakunnasta ei ole päätösvaltainen. Kunnanhallitus valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin (varalla keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan) tekemään varsinaisen käytännön siirtopäätöksen.

Päätös Kunnanhallitus asetti vuoden 2023 eduskuntavaaleja varten Siilinjärven äänestysalueille (001 - 009) vaalilautakunnat sekä vaalitoimikunnan liitteen mukaisesti.

Kunnanhallitus merkitsi tiedoksi, että kaikille puolueille on annettu mahdollisuus nimetä jäseniä ja varajäseniä vaalilautakuntiin ja vaalitoimikuntaan.

Kunnanhallitus päätti, että vaalilautakunnasta toiseen on mahdollista siirtää jäseniä, jos vaalipäivänä näyttää siltä, että joku vaalilautakunnista ei ole päätösvaltainen. Kunnanhallitus valtuutti keskusvaalilautakunnan sihteerin (varalla keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan) tekemään varsinaisen käytännön siirtopäätöksen.